

Column uit het ND, 30 oktober 2023

Ga niet demonstreren, betuig geen steun, hier is iets anders nodig: steek je hand uit naar de ander

We maken een fout. Een grote fout.

De solidariteitsbijeenkomst voor Israël trekt veel publiek. Maar ook aan een oproep om naar de Palestinedemonstratie te komen wordt massaal gehoor gegeven. Deze samenkomsten voorzien kennelijk in een behoefte in deze sombere oorlogstijden.

Toch maken we een fout, een grote fout.

De Dam in onze hoofdstad oogt blauw-wit van alle Israëlische vlaggen. Een dag later wordt er door duizenden in datzelfde centrum gezwaaid met de zwart, wit, groen en rode Palestijnse vlag. Het dragen van deze nationale symbolen geeft de demonstranten een gevoel van onderlinge verbondenheid, tegenover die ander. Een gevoel dat zij in alle vrijheid hier in ons land mogen tonen.

Maar ook dit is fout.

Om vooral niet uit het oog te verliezen wat deze oorlog in werkelijkheid inhoudt worden ons beelden voorgeschoteld. Heftige taferelen en onbeschrijfelijk verdriet beweegt de een tot een solidariteit aan de ene kant, terwijl de ander lotsverbondenheid toont met de bewoners aan de andere kant van de grens. Emoties en verdriet zoeken met deze beelden hun uitweg. Dat mag zinnig zijn. Maar ook hiermee doen wij het niet goed.

Allemaal beste bedoelingen, maar toch verkeerd?

Ook bij eerdere conflicten en oorlogen tussen Israël, zijn buurlanden en Palestina heb ik mij altijd afgevraagd wat diegenen die zich hier in Nederland zo uitspreken over het gelijk van de een dan wel van de ander, eigenlijk voorstaat. Is het de wens bij te dragen aan vrede? Is het een verlangen om diegene met wie wij ons verwant voelen te ondersteunen?

De strijd wordt gestreden in Israël en Palestina. Daar staan de partijen tegenover elkaar. Als aartsvijanden, tot de tanden toe bewapend. Gebruikmakend van alle middelen die hun ten dienste staan. Van het modernste wapentuig tot en met de kracht van het creëren van een wereldopinie. Een strijd waarbij natuurlijk de slagkracht van ons Nederlands demonstratierecht bijna in het niets verdwijnt.

Onderhand, in de hitte van de strijd, gebeurt hier in Nederland wel iets anders. En dat is dat met al deze manifestaties, het wederzijds vlagvertoon, het elkaar confronteren met de keiharde waarheden, wij in ieder geval niet meewerken aan wat wij een oplossing zouden kunnen noemen. Integendeel.

Net als tijdens voorgaande confrontaties en oorlogen staan de verschillende groeperingen zo gauw daarginds de wapens worden gericht worden, hier niet naast maar tegenover elkaar.

Het conflict in Palestina en Israël wordt uitgebreid met de confrontaties in Nederland op straat, binnen de gemeenschappen en ook daarbuiten. En dus nu ook de vraag, wat wij nu eigenlijk willen bereiken? Er zijn veel zorgen, veel verdriet, er is behoefte aan steun en troost. Willen wij echt bijdragen aan de vrede? Willen wij die vredesduiven echt laten vliegen?

Kijk elkaar in Nederland dan in de ogen. En vraag elkaar wat ik voor jou en jij voor mij kunt betekenen. Wat raketten, bommen en tanks daarginds na 75 jaar nog steeds niet hebben klaargespeeld, kunnen onze naar elkaar uitgestoken handen hier in Nederland wel bereiken. Niet tegenover maar naast elkaar staan.

Maar hoe zit dat dan met ons vijandsbeeld? Palestijnen die *'Free Palestine, from the river to the sea'* scanderen? Joodse kolonisten die geen Palestijnen willen hebben als hun naaste burens in Judea en Samaria. Moeten de vijandsbeelden van onze broeders en zusters in Palestina en Israël dan ook niet onze vijandsbeelden hier zijn? Hoezo verbroedering, hoezo die handreikingen?

Een blik op de oude geschiedenis van het Joodse Volk helpt mij bij het beantwoorden van deze vraag. Op die dag in het Joodse jaar waarop wij de wonderbaarlijke redding vierten van onze voorouders bij de Schelfzee na de uittocht uit Egypte vinden wij in de liturgie maar een heel beknopte tekst waarmee wij G'd hiervoor kunnen loven. Geen uitgebreide gezangen vanwege die redding.

De Talmoed geeft aan wat de Eeuwige zou zeggen wanneer wij Hem voor deze wonderbaarlijke redding uitgebreid zouden prijzen: 'Terwijl mijn mensenkinderen verdrinken in de zee zingen jullie lofliederen?' Egyptenaren, onderdrukkers voor honderden jaren, komen aan een ellendig einde. 'Toch geen lofliederen', zegt de Eeuwige. 'Hoe dan ook het zijn Mijn mensenkinderen door Mij geschapen. Leef niet door met vijandsbeelden.'

Kijk elkaar in de ogen. Hier waar dat kan. Als levend voorbeeld van de vredeswens.

<https://www.nd.nl/opinie/columns/1197794/ga-niet-demonstreren-betuyg-geen-steun-hier-is-iets-anders-no#/reader>